

20/02

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij e-mail van 8 januari 2020 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in de NIP-registers supervisor kinder- en jeugdpsycholoog NIP en psycholoog NIP, in deze procedure bijgestaan door mr. drs. P.M.F. Boerrigter, advocaat.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 8 januari 2020;
- de aanvulling op het klaagschrift d.d. 23 januari 2020;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 4 maart 2020.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 7 oktober 2020, waarbij klaagster en verweerster aanwezig waren. Verweerster werd bijgestaan door mr. Boerrigter voornoemd.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klaagster (hierna ook wel te noemen moeder) heeft samen met haar ex-partner, de heer X, hierna te noemen vader, co-ouderschap over hun dochter C, geboren in mei 2005. Klaagster had een kortdurende relatie met vader.
Tijdens de zwangerschap waren klaagster en vader al niet meer bij elkaar.
- b. Verweerster is als klinisch psycholoog in het Team Kind & Jeugd werkzaam bij een psychologenpraktijk, hierna te noemen de praktijk.
- c. Klaagster heeft C via een verwijzende instantie van het Y op 29 maart 2019 aangemeld bij de praktijk vanwege gedragsproblemen en lichamelijke klachten.
- d. Bij een telefonische screening, die bij beide ouders apart is afgenomen door een collega van verweerster, heeft klaagster vermeld dat zij bekend is met autisme en ADHD.
- e. Vervolgens is op 27 mei 2019 door de praktijk besloten C in behandeling te nemen bij de voorkeurslocatie binnen de praktijk, waarvoor de wachttijd zes weken bedroeg.
- f. In augustus 2019 hebben twee aparte intakegesprekken plaatsgevonden, te weten op 12 augustus 2019 een gesprek met verweerster, klaagster en C, en op 16 augustus 2019 een gesprek met verweerster, vader en C.
- g. Op 27 oktober 2019 is het behandelplan verzonden aan C en aan beide ouders.

- h. Op 8 november 2019 heeft verweerster met vader gesproken in het kader van contextueel (diagnostisch) onderzoek. Onderwerp van het gesprek was de ontwikkeling van C. Tijdens dit gesprek heeft verweerster tegen vader gezegd dat zij wilde nagaan of er in de ontwikkelingen van C aanwijzingen zijn die kunnen duiden op autisme. In dat verband heeft verweerster opgemerkt dat autisme erfelijk is en dat zij, nu klaagster bekend is met autisme, hem daarover een aantal vragen wilde stellen. Uit de reactie van vader tijdens dit gesprek heeft verweerster opgemaakt dat hij niet op de hoogte was van het autisme.
- i. Nog diezelfde dag, 8 november 2019 13:43, heeft verweerster een e-mail aan klaagster gestuurd met de volgende inhoud:

(Alle hierna volgende citaten zijn letterlijk overgenomen, dus inclusief spel- en taalfouten).

“Ik heb vader net gesproken over de ontwikkeling van C en liet daarbij vallen dat u bekend bent met autisme. Hij wist die niet en ik begreep toen dat deze informatie bij hem niet bekend was. Dat deze informatie wellicht vertrouwelijk was gegeven, stond niet in het dossier. In ieder geval excuses dat ik hiermee onvoldoende rekening gehouden heb. U heeft dit gedeeld met mijn collega met wie u de telefonische screening deed. Ik deelde dit met vader omdat ik dit mee neem in het onderzoek naar C en hierover vragen stelde aan hem. Ik heb hem gevraagd dit niet te delen met C. U kunt mij natuurlijk altijd bellen hierover.

Het riep bij mij wel de vraag op of uw autisme van invloed zijn op uw relatie met C?

Ik voeg dezelfde vragenlijst over de ontwikkeling van C toe zodat u ook uw visie kan geven.”

- j. Klaagster heeft hierop bij e-mail van 8 november 2019 16:19 het volgende geantwoord:
- “Ik ben eerlijk gezegd flabbergasted dat informatie over mij moet zijn geoormerkt als ‘vertrouwelijk’ om te voorkomen dat dit wordt gedeeld met de vader. Overigens ben ik verbaasd dat je nog niet hebt gediagnosticeerd dat er niets mis is met mijn relatie met C. De reden dat ik niet deelneem aan dit proces, is, dat het structurele saboteren van mij als moeder/mijn ouderlijk gezag door de vader de oorzaak is van ‘het probleem’. Afspraken met de vader vanuit de rechterlijke macht en Jeugdzorg mbt het co-ouderschap worden structureel niet nageleefd door de vader. Dit leidt tot een situatie waarin C zonder grenzen en consequenties van gedrag opgroeit en als gevolg extreem gedrag vertoont dat door haar vader wordt beloond. Ik ben door de vader ‘operationeel’ uit de ouderlijke macht gezet en vind het onbegrijpelijk dat je mijn relatie met C bespreekt met de veroorzaker van de problemen en met hem informatie deelt die hij ongetwijfeld gaat gebruiken voor verdere manipulatie van de situatie. Ik had echt gehoopt dat jullie door zijn ‘act’ heen zouden prikken en ben erg teleurgesteld. Ik ben gezien de situatie die nu is ontstaan en mij nog verder op achterstand heeft gezet niet voornemens meer persoonlijke informatie te delen. Ik heb geen vertrouwen meer in dit proces nu mij duidelijk is wat de gespreksonderwerpen zijn en vooral met wie deze worden besproken.”*
- k. Eveneens op 8 november 2019, om 18:35, heeft klaagster als aanvulling op haar eerdere e-mail van die dag het volgende bericht aan verweerster gezonden:

“In aanvulling op mijn eerdere reactie het volgende. Vanuit mijn perspectief zijn er meerdere fouten gemaakt in je gesprek met de vader, de lijn van je onderzoek en in je mail van vanmiddag:

1. *Dat ik en mijn medische gegevens onderwerp zijn van gesprek met de vader geeft aan dat je de context van de gezinssituatie niet begrijpt;*
 2. *Dat ik en mijn medische gegevens onderwerp zijn van gesprek met de vader geeft aan dat je niet begrijpt dat ik niet het onderwerp van gesprek ben;*
 3. *Dat je zaken suggereert mbt mijn relatie met C en die deelt met de vader vind ik ethisch en professioneel zeer onzorgvuldig en getuigen van gebrek aan professionaliteit;*
 4. *Dat je überhaupt suggereert dat er iets is in mijn relatie met C geeft aan dat de opdracht en de context jou niet duidelijk zijn;*
 5. *Dan je op zoek bent naar oorzaken mbt mijn relatie met C geeft aan dat de opdracht en de context jou niet duidelijk zijn;*
 6. *Dat je vervolgens in die lijn de vraag aan mij stelt, getuigt wederom van onprofessioneel handelen.*
- (...)

Bij deze herroep ik mijn toestemming om C te behandelen per onmiddellijke ingang. Dat betekent dat jij niet meer met mijn dochter in gesprek mag vanaf nu en de dossiers voor jou niet meer toegankelijk zijn.

Ik verwacht maandag behalve een telefoongesprek met jouw direct leidinggevende waarin we bespreken hoe in deze situatie de schade te beperken, ook de stappen m.b.t. de klachtenprocedure via de mail.”

1. Verweerster heeft klaagster op 8 november 2019 21:52 in een mail uitgelegd hoe het is gekomen dat zij de diagnose aan vader heeft genoemd. Zij heeft hierbij vermeld dat zij ook heeft stilgestaan bij ADHD kenmerken.
Aan het einde van deze mail merkt verweerster – voor zover hier van belang - nog het volgende op:
“(…) *Als u wilt dat ik niet meer betrokken ben, moeten vader en C hierover geïnformeerd worden. Overigens doet een collega van mij de gesprekken en het IQ onderzoek bij C. Dus hij kan ook het adviesgesprek doen, dan ben ik er niet meer bij betrokken en heeft C er zo min mogelijk last van.*
(…)”
- m. De praktijk heeft uiteindelijk besloten C terug te verwijzen naar de verwijzende instantie. Daartoe is door verweerster op 25 november 2019 een afsluitbrief verzonden aan de ouders en de huisarts van de dochter (die niet volledig door klaagster is overgelegd) waarin – voor zover hier van belang - staat vermeld:
Behandelbeloop
Ondanks de hulpvraag van ouders en ██████ hebben wij de contacten gericht op diagnostiek, afsluiten vanwege onvoldoende overeenstemming tussen moeder en de hoofdbehandelaar/teaser te onderzoeken onderwerpen en thema's. De verwijzer van buurtzorg jong, ██████ is op hoogte gebracht.
- n. Verweerster heeft het dossier van de dochter op 10 januari 2020 gesloten.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft medische gegevens van klaagster gedeeld met de vader;
2. Zij heeft gesuggereerd dat er iets mis is in de relatie tussen klaagster en de dochter door daarnaar in haar eerste e-mail van 8 november 2019 te vragen;
3. Verweerster heeft in de brief aan de huisarts d.d. 25 november 2019 gesuggereerd dat de stopzetting van de behandeling aan klaagster ligt, hetgeen onjuist is.

Klaagster stelt hiertoe dat verweerster de grenzen wat betreft beroepsethiek heeft overschreden door aan vader te melden dat zij bekend is met autisme. De situatie met vader was er namelijk niet naar om dit aan hem te melden. Verweerster insinueert daarnaast in de brief een relatie tussen de situatie van C en het autisme van klaagster. Ook wordt de oorzaak van de ontstane problemen op klaagster afgeschoven. Klaagster heeft hierdoor alle vertrouwen in verweerster verloren.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft erkend dat zij het autisme van moeder niet aan vader had moeten noemen. Zij heeft aangevoerd dat zij het als bekend veronderstelde bij hem. Verweerster heeft het genoemd in het kader van contextueel diagnostisch onderzoek naar C. Er is volgens verweerster dan ook geen sprake geweest van een verspreking.

Voor het overige heeft verweerster de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Artikel 71 van de Beroepscode luidt - voor zover hier van belang - als volgt:

*“In het directe contact met de betrokkene(n) gaan psychologen een vertrouwensrelatie aan. Daarom zijn psychologen verplicht tot geheimhouding van hetgeen hen uit hoofde van de uitoefening van hun beroep ter kennis komt, voor zover die gegevens van vertrouwelijke aard zijn.
(...)”*

V.2. Het College is van oordeel dat verweerster door aan vader te noemen dat klaagster bekend was met autisme voormeld artikel heeft geschonden. Het feit dat degene die de telefonische screening had gedaan er niet bij had vermeld dat het om vertrouwelijke informatie ging, maakt dit niet anders. Verweerster had ofwel klaagster eerst moeten vragen of zij deze gevoelige informatie met vader kon delen ofwel meer omfloerst bij vader uit moeten vragen of de dochter mogelijk autistische trekken had. In die zin had verweerster het niet nodig om de diagnose autisme van klaagster met vader te delen.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat klachtonderdeel 1 gegrond is.

V.3. Anders dan klaagster is het College van oordeel dat verweerster in haar e-mail van 8 november 2019, 13.43 uur, wel aan klaagster de open vraag heeft kunnen stellen of haar autisme van invloed is op haar relatie met C.

Binnen een onderzoek zoals verweerster dat verrichtte is dit een normale vraag, die relevant is voor het in kaart brengen van de problematiek bij C. Het zou eerder van onprofessionaliteit getuigen een dergelijke vraag achterwege te laten. Verweerster heeft hiermee gehandeld in overeenstemming met artikel 101 van de Beroepscode.

Klachtonderdeel 2 is daarmee niet gegrond.

V.4. Evenmin heeft verweerster onzorgvuldig gehandeld in de zin van artikel 15 van de Beroepscode door op 25 november 2019 een brief aan de huisarts van C te verzenden met een tekst zoals hierboven weergegeven onder 1.m. In die brief staat op zakelijk wijze vermeld dat er onvoldoende overeenstemming was tussen moeder en de hoofdbehandelaar. Daarmee is, anders dan klaagster aanvoert, geen sprake van een beschuldiging richting klaagster dat de behandeling niet van de grond is

gekomen. Bij dit oordeel heeft meegespeeld dat verweerster zich nadat klaagster het vertrouwen in haar was kwijtgeraakt, heeft ingespannen een andere behandelaar binnen de praktijk voor C te vinden, maar dat klaagster wegens haar moverende redenen daar niet mee akkoord is gegaan.

Het College komt tot de slotsom dat de klachtonderdelen 2 en 3 niet gegrond zijn en dat klachtonderdeel 1 wel gegrond is.

Het College ziet geen aanleiding verweerster voor de schending van het beroepsgeheim een maatregel op te leggen, nu verweerster direct met klaagster hierover in contact is getreden, heeft getracht de gevolgen zo veel mogelijk te beperken en haar excuses heeft aangeboden.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart klachtonderdeel 1 gegrond;
- legt verweerster ter zake geen maatregel op;
- verklaart de klachtonderdelen 2 en 3 niet gegrond.

Aldus gewezen op 7 oktober 2020

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
dr. ing. J.A. Damen,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

C.M. Berkhout.